

gent:

STRAATPRAAT

VERHALEN UIT HET OUTREACHEND WERKEN

IK BEN VANDAAG EEN VRIEND VERLOREN

Kaat Hermans

Ik ben vandaag een vriend verloren. Een trotse man.
Hij aanvaardt enkel wat hij echt nodig heeft.

Voedselpakketten, om overeind te blijven.

De witloof geeft hij weg, wat moet hij ermee doen zonder keuken?
Hij is tegen voedselverspilling. Kleren aanvaardt hij ook
want het wordt koud. Koffie en soep, om dezelfde reden.

Eén jaar is hij hier.

Eén jaar vol ziekte en pijn. Ik heb hem een bed gebouwd in NEST.
Enkele oude deuren met dekens van het Rode Kruis erop. Hij lag te
rillen en te zweten van de griep. Maar dat is niets voor het ziekenhuis.
Sorry, mijnheer de spoedarts, door de vele ontstekingen in zijn lijf
vreesde ik dat het bloedvergiftiging was. In overleg met zijn
behandelend geneesheer nam ik hem met de bus naar de spoed.
41 graden koorts.

MAAR: “Zijn soort moet niet denken dat het hier een hotel is. Uitzieken, dat doe je thuis.”

THUIS. WAAR IS DAT NOG?

Niet Bulgarije, niet waar hij vandaan komt. Toen hij net toekwam, toonde hij me vol liefde foto's en promofilmpjes van zijn thuisstad. Zoveel zelfs dat ik me afvroeg waarom hij ooit was weggegaan.

Nu zit zijn gsm tjokvol foto's van de Korenmarkt en het Gravensteen. Als dat geen integratie is.

THUIS. DE NACHTOPVANG AL ZEKER NIET.

De plek waar zijn gsm gestolen werd terwijl hij onder de douche stond. Waar ze met 4 op 1 kamer gelegd worden. Veel Bulgaren, dus hij kan wat babbelen. Maar het zijn allemaal snurkers.

THUIS. WAARSCHIJNLIJK IS DAT NOG HET MEEST HET PARK.

Waar hij om 22.15 uur klaarstaat met zijn twee stukken karton. Omdat hij al 53 keer gebeld heeft naar het gratis nummer en ondertussen wel begrijpt dat de

nachtopvang vol zit. Waar we een slaapkamer bouwen, beschutting tegen de ijzige wind. Met tafels die zijn blijven staan na een groot feest.

THUIS. MISSCHIEN IS DAT HET WASSALON.

Waar hij slaapt als het echt te koud is. Waar hij samenligt met een koppel dat een matras met zich meesleurt. Onder het rustgevende gezoem van tl-lampen. Op zijn 2 stukken karton.

Eén jaar op straat, zonder dak, zonder taal. Hij had Nederlands kunnen leren, toch? Op een jaar, komaan. Ik deel die frustratie. Ook met hem. Hij is oud. En dakloos. Er is geen huiswerkbegeleiding in de nachtopvang.

Na een halve eeuw Bulgaars, 57 jaren enkel cyrillisch, moet hij een andere taal leren. Een ander schrift. Het lukt hem niet. Probeer eens het азбука te leren van A tot Z als je al hopeloos struikelt bij de G. Die jou steevast laat klinken als een verkouden Fransman.

Eerst reed hij nog rond op een fiets. Met zijn fietszakken vol hebben en houden. Tot de politie zijn fiets in beslag nam. Hij stond voor me met zijn fietszakken in zijn handen. Ik regelde een locker, die hij sindsdien zijn kleerkast noemt. Op een zomernacht werd hij tegengehouden. Hij had geen lichten.

Toen hij me dat vertelde, werd ik kwaad op mezelf. Ik had daarvoor kunnen zorgen. Hij ook natuurlijk. Omdat hij niet van hier is en de politie niets onmiddellijk kon innen, werd zijn fiets in beslag genomen.

Nu stapelen de boetes van de Lijn zich op. Toch 1 voordeel van geen adres te hebben. Eigenlijk heeft hij dat wel. Maar niet het juiste. Alleen een adres in Bulgarije. Dat in het cyrillisch op zijn identiteitskaart staat. Zijn kaart waar hij zo trots op is. Maar die bijna volkomen waardeloos is.

De bank wilt geen rekening voor hem openen. Zijn kaart heeft geen chip en is dus onleesbaar.

Zonder adres, geen rekening.

Zonder rekening, geen huis.

Zonder huis, geen werk.

Zonder werk, geen adres.

De vicieuze cirkel van miserie.
En maar vierkant draaien.

Hij is illegaal.

In ons Europa, met onze open grenzen.

In zijn eigen grootland.

En ik weet dat er vanalles speelt, ik weet dat we niet alles kunnen. Maar verdomme toch, we kunnen meer! We zouden toch meer moeten kunnen?

Enkele maanden geleden lachten we nog dat hij toerist was. We deden samen aan sightseeing. Hij met zijn trolley, ik met mijn altijd-veel-te-zware-Mary-Poppins-rugzak. Die hij af en toe voor me droeg.

Enkele maanden geleden lachten we nog.

Nu zit hij voor me en hij weent.

De trotse, oude man. Warme tranen rollen over zijn wangen. Hij vergeet ze zelfs weg te veegen. Zijn ogen staan hard, veel harder dan normaal. Voor zichzelf en de anderen.

Het voelt aan alsof ik gedumpte word. Hij bedankt me voor alles wat ik voor hem betekend heb. En ik weet dat het veel is, hij deed hetzelfde voor mij. Gewoon anders.

Hij moet verder, zegt hij. Het draait op niets uit. Hij gaat naar Duitsland. Of terug naar Bulgarije. Hij wijst naar zichzelf, zegt 'Un an' en laat zijn schouders zakken. **'SUDBA.'**

Ik open Google Translate op mijn smartphone om hem te begrijpen.

'Lot' verschijnt er op mijn scherm. Ik frons. 'On peut changer ça.' Hij glimlacht even waterig als zijn ogen. Ik zoek het Bulgaarse woord voor **'OPGEVER'** en duw het scherm onder zijn neus.

Hij neemt mijn hand vast en knijpt erin. Glimlacht nogmaals, zoals je lacht naar een kind dat nog niet vaak genoeg het deksel op de neus gekregen heeft.

'TOI, BOETS.' Google Translate vertelt me dat hij me een strijder vindt.

Of het lot nu opgeven of strijden is, deze man is moegestreden.

Hij knijpt nogmaals in mijn hand en begint te trillen. Ik wil hem in mijn armen nemen. Het enige wat me tegenhoudt zijn de tafel, de pint en het glas spuitwater die tussen ons instaan.

'FINI, KAAAT.' Zijn lip trilt terwijl hij het zegt. Woest duwt hij de tranen uit zijn ogen. **'FINI.'**

Ik ben vandaag een vriend verloren. Niet aan kanker of een hartaanval. Maar aan De Maatschappij. En dat is niets voor een ziekenhuis.

CONTACT

DIENST OUTREACHEND WERKEN

Abeelstraat 19, 9000 Gent

09 268 21 50

outreachendwerken@stad.gent

COLOFON

Dienst Outreachend Werken 2019

Straatpraat is een initiatief van, en wordt gecoördineerd door Steven De Fleurquin en Kaat Hermans.

Schrijvers: Bieke Denolf, Bram David, Elisabeta Fazakas, Eva Van Campo, Ferdi Hawer, Johan Ciers, Jurgen Van Haver, Kaat Hermans, Lisette, Lucas Gheldof, Maja Meirlaen, Natacha Bultinck Joseph, Nele van Arnhem, Steven De Fleurquin, Tijn Meheus, Wim Roegiers.

Foto's: Jahroen

Vormgeving: Kathy De Man

Bestellen kan via: outreachendwerken@stad.gent

De teksten uit deze uitgave mogen, mits bronvermelding, worden vermenigvuldigd en openbaar gemaakt.

Tekst- en datamining van (delen van) deze tekst is uitdrukkelijk niet toegestaan.